

Når sju middelaldrende kunstnere setter seg ved tastaturer og skjermer for å ha zoom-møte, er det duka for ikke bare interessante samtaler, men også for en solid dose gapskratt. Det har gått slik: "Du må klikke der", "du må gå på gangen", "slå av lyden", "vi hører deg ikke", "du må oppdatere Chrome", "hvor er du, Ann, er du der?" Når du sitter i et møte med et menneske som har en datagenerert katt på hodet, så blir det naturligvis lett stemning. Men det trengte vi! Vi var alle litt redde. Vi hadde alle behov for kontakt. Samtidig var målet vårt nettopp å undersøke nye arbeids- og produksjonsmåter for kunstnere ved hjelp av digitale verktøy i koronapandemien.

Utgangspunktet for boka er fargene i regnbuen. En banal idé. Mange kunstnere har forakt for banale ideer. Man skal helst unngå dem. I søknader om finansiering skrev jeg «sju farger». Jeg nevnte ikke regnbuen. Så litt forakt hadde jeg nok. Jeg likte det ikke. Jeg kunne da ikke skrive om regnbuen i en seriøs søknad til Norsk Kulturråd? Hvorfor er banale ideer en trussel? Nå har vi gjennomført en banal idé og vi merker at idéen når ut. Til og med utenfor vår egen yrkesgruppe. Farger er noe folk vil høre om. Kanskje er det slik at regnbuens farger har nok kompleksitet, tyngde og dybde å grave seg ned i allikevel. Nok til å ikke undervurdere det banale. I hvert fall nok til at jeg selv fant en vei til å fusjonere eget arbeid med temaet farger. Det var ikke lett, fordi temaet er ganske fremmed for hvordan jeg jobber til daglig. Jeg har ikke jobbet med farge som et bærende element på over tjue år.

Med våre ulike bakgrunner fra bildekunst og undervisning i farge og fotografi lagret i hukommelsen, har vi fått frisket opp fargenavn og fargebeskrivelser – uten at det gjorde indigo noe lettere å identifisere. To av oss satt i Cissi Klein-parken i sommer og så på blomsterprakten. Dagen etter måtte vi kripe til korset og innrømme at den blomsten vi studerte, ikke var indigo, men magenta. En annen av oss måtte gå på Østerlie fargehandel for å kjøpe en maletube med indigo, før fargen satt. Enda så ble det x antall messenger-samtaler før all tvil ble borte. Men hvem ser forskjell på bølgelengder mellom 425 og 445 nanometer? Noen mente at indigo har et grønnskjær, mens andre mente at den går mot rød. Ikke enkelt. Selv måtte jeg endre mitt blå bidrag til boka. Det var ikke blått, det var indigo. I sommer kjøpte jeg en kjole – den er indigo, så nå vet jeg. Indigo ligger mellom blå og lilla. Og ikke si noe annet, for da blir forvirringen total :-)

Som kunstner bruker jeg mye tid sammen med mennesker. I mange år har jeg møtt ulike grupper mennesker og forsøkt å gi en stemme til de som ellers ikke kommer særlig til orde. For å fortsette med det, og samtidig gjøre noe med farger, ble resultatet slik – dette er min indigo. Dette er Leticia, én av sju renholdsarbeidere jeg ble med på jobb og fotograferte. Leticia er renholdsarbeider på kjøpesenteret Trondheim torg. Jeg har møtt henne siden. Hun sa jeg måtte komme på besøk igjen. I

starten av pandemien fikk renholdsarbeidere velfortjent oppmerksomhet. De utførte en av de samfunnskritiske oppgavene, og ble plutselig hverdagshelter. Men nå har vi glemt det...

Etter fotograferinga lette jeg etter fargene. Eller, det er ikke helt riktig; underveis lette jeg etter omgivelser, lys og renholdsutstyr som tilført farge i bildene. Som for eksempel papirholderen eller toppen på spruteflaska som forhåpentligvis er indigo. Så fortsatte jeg å plukke fram fargene på datamaskinen. I arbeidet med fotografi forsøker jeg å være mest mulig autentisk, og spørsmålet om farge kan være autentisk, dukket raskt opp. Fordi fargene endrer seg hele tida, avhengig av sine omgivelser, hvordan de lages og hvordan de presenteres. Kan farger være et sannhetsvitne som formidler virkelighet og miljø akkurat som dokumentarfotografiet tradisjonelt gjør? Er fargene avhengig av å bli ledsaget av tekst, et lydspor eller en fargekode? Kan vi stole på fargene?

Nei, selvfølgelig ikke. Vi kan ikke stole på fargene. Akkurat som at det ikke finnes en objektiv sannhet, men det finnes fakta. Finnes det fakta om fargene? Ja det gjør det, men ikke i måten vi opplever dem på. De er ustabile, flyktige, upålitelige og lumske. Farger er tricky business. Det er naivt å etterstrebe en objektivitet i en verden full av farger som kontinuerlig gjennomgår endring.

Det betyr at mitt og de andres forsøk på å identifisere indigo egentlig er meningsløst. Fordi prosjektøren i dette rommet har en annen fargetemperatur og hvitfargen på veggen er ulik andre. Fargepaletten blir bare en kortvarig illustrasjon. Det gjør meg egentlig småsprø å tenke på. På den ene sida er det et faktum at indigo ligger mellom det og det frekvensområdet. Samtidig vil den aldri oppleves likt av to forskjellige mennesker.

Men – Leticia blir for alltid forbundet med indigo. Hver gang jeg bruker toalettet på Trondheim torg, ser jeg papirholderen og tenker Leticia og indigo!